

Radnici - studenti, vrijeme je za otpor!

RADNIČKA BORBA

www.radnickaborba.org

broj 3./50 lp

**Ne damo plaće i mirovine!
Neka za krizu plate oni koji su nas
u nju doveli!**

Iako recesiji svjedočimo već otprilike godinu dana njezini znakovi su se u svome najoštrijem i najotvorenijem obliku pojavili relativno nedavno, tjerajući političku elitu na hitan rebalans proračuna, te bacajući u očaj ekonomske stratege i analitičare. Logika vladajućih garnitura koja služi interesima krupnog kapitala i tajkuna je sasvim jasna – ublažiti makroekonomske učinke krize smanjivanjem plaća, mirovina i socijalnih programa; pozivati na socijalni dijalog i odgovorno ponašanje, a istovremeno ne dovoditi u pitanje ogromne profite najbogatijih, kao ni plaće i mirovine političara (osim na sasvim nedovoljnoj i simboličnoj razini), te dodatno pogoršavati život radnika, studenata i nezaposlenih!

U ovom broju:

**Zašto se
učlaniti
u
sindikate?**

**Ekonomski
Osvrt -
Venezuela**

**Fenomen
krupnih
poduzetnika
u ulozi
političkih
predstavnika**

Niti HDZ, niti SDP, već RADNIČKA VLAST!

Za veliku većinu građana, a to su upravo radnici, studenti, nezaposleni i umirovljenici – najgore razdoblje tek počinje – s jedne strane poskupljenja i pogoršanja uvjeta života, s druge strane smanjivanje plaća i socijalnih prava, valovi otpuštanja, te pojačana samovolja i bahatost šefova koji će krizu rabiti kao dodatni izgovor da otpuštaju radnike, smanjuju plaće, uvode dodatne neplaćene prekovremene sate...

Položaj radnih slojeva stanovništva je bio isuviše nepodnošljiv i prije izbivanja krize – postojeće stanje, kao i njegovo daljnje pogoršavanje, se više ne može tolerirati – **vrijeme je za otpor!**

Tko je za ovo kriv?

U prvom redu postojeća Vlada, no isto tako i sve prošle. Ne samo politika HDZ-a, već i SDP-a i svih oporbenih parlamentarnih stranaka. Radi se o politici koja počiva na slijepom slijeđenju neoliberalne makroekonomske politike bez ikakve racionalne strategije razvoja uz divlju kriminalnu privatizaciju i rasprodaju svih resursa od općedruštvenog interesa – bankarstva, industrije, telekomunikacija, energetike (sada i brodogradnje); na poslušnom slijeđenju

zapovijedi krupnog svjetskog kapitala, te stihijskoj privredi koja dovodi do potpunog propadanja proizvodnje. Za krizu je kriva, kako kod nas tako i u svjetskim razmjerima, nesavladiva pohlepa kapitala za stjecanjem profita pod svaku cijenu bez obzira na posljedice, koja u svoju službu otvoreno stavlja i mehanizme države i politike, pogoršavajući neprestano život svima koji žive od svojega rada.

Rješenje je radničko – studentski savez!

Pasivnim popuštanjem ili pak samo negodovanjem i simboličnim prosvjedima nećemo postići da se stvari izmjene, već će se nastaviti razvijati sadašnjim tokom. Jedini efikasan oblik borbe predstavlja otvoreni socijalni otpor. Studenti su svojim činom pokazali svim ostalima, još kolebljivima, potlačenima da se borba za vlastita prava mora odvijati uz pomoć upotrebe sile i pritiska usmjerenog prema institucijama, s obzirom da molbe i apeli neće učiniti išta, osim produbiti agoniju stotina tisuća radnika, nezaposlenih i umirovljenika. Prva stvar koju trebamo naučiti iz studentske pobune jest da se za svoja prava možemo izboriti samo ujedinjeno i solidarno. Studentska pobuna je povezala u zajedničkom cilju na tisuće studenata svih fakulteta – isto tako radnici svih zanimanja, proizvodnih i uslužnih grana, tvornica i sindikata moraju biti ujedinjeno i solidarno – ne samo na riječima, već prije svega na djelu.

Također je važno naglasiti ogromnu potrebu što čvršćeg povezivanja studenata i radnika u borbi za zajedničke ciljeve. Prije svega, skupine radnika i studenata su najuže povezane činjenicom da većina studenata potječe iz obitelji radnika, da dobar dio studenata radi, te stoga pripada i skupini radnika; te konačno, da će većina studenata (bilo da završe ili ne završe studij) biti intelektualni ili fizički radnici. Dalje, može se jednostavno pokazati kako zahtjev za ukidanjem diskriminacije po socijalnoj osnovi u obrazovanju ne može biti riješen

samo borbom u sferi obrazovanja, budući da ona u velikoj mjeri potječe iz životnih uvjeta. Ta se borba u punom i pravom smislu riječi može voditi samo ujedinjeno naporima radnika i studenata za poboljšanjem položaja i uvjeta života najširih slojeva stanovništva. Vlada i paraziti su i više nego svjesni opasnosti koje po njihove povlastice i profit predstavlja savezništvo ovih dviju skupina. Stoga nije ni čudno da njihovi razni nesvjesni ili svjesni agenti pokušavaju svojim piskaranjem ili urlikanjem unijeti razdor između prirodnih saveznika. Takvi ljudi nastoje okrenuti radnike od podupiranja studentskog zahtjeva za besplatnim školstvom prijetnjama kako će radnici iz svoje plaće morati izdvajati novac za lijeve studente. Takva konstatacija predstavlja podlu laž! Prije svega, studenti ne traže dodatna izdvajanja za školstvo i povećanja poreza, već prenamijenu već postojećih sredstava. Studenti ne žele opteretiti obične građane, već prije svega prenamijeniti novac iz besmislenih i rastrošnih (a takvih ima u izobilju) projekata Vlade u školstvo. Postojanje školarina ne iskorjenjuje lijenost nego predstavlja raj za bogate lijenčine, a pakao za siromašne studente koji uz studij moraju još i raditi kako bi si omogućili plaćanje školarine, smještaja, te hrane. Zašto ta piskarala koja žele razdvojiti radnike i studente ne govore o tome kolike su plaće krupnih poduzetnika i tajkuna koji su se obogatili čistom pljačkom, koliki dio radničkih plaća odlazi na saborske plaće i mirovine, domjenke i skupa putovanja; koliki dio odlazi menadžerima i državnim poduzećima, predsjednicima nadzornih i upravnih odbora, te krupnim birokratima; a koliki dio odlazi na vojnu misiju u Afganistanu i slične projekte u kojima vojnici služe kao topovsko meso u interesu megalomanskih imperijalističkih ambicija SAD-a i NATO pakta? Ne smijemo nasjesti pokušajima prevaranata da nas u interesu vladajuće klase razdvoje!

**Vrijeme je za otpor –
blokirati fakultete, okupirati
tvornice!**

Što treba učiniti?

Tek kada studenti i radnici blokiraju tvornice i fakultete, a zemlju preplavi val generalnih štrajkova i prosvjeda protiv politike vladajuće klase i političara, moći ćemo se nadati ostvarenju svojih zahtjeva – neka vladajuće skupine vide kolika je snaga naroda i neka drhte u strahu! Pritisnuti sa svih strana morat će ispuniti sve naše zahtjeve.

Studenti su sasvim jasno pokazali radnicima kojim putem treba ići da bi se izašlo iz krize - ujediniti se, okupirati tvornice, stvoriti štrajkačke odbore (koji funkcioniraju na istom principu kao i studentski plenum) i preuzeti proizvodnju na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou.

Postalo je očito da "demokracija" kakvu imamo prilike vidjeti na primjeru hrvatskog sabora malo znači za sve one koji su obespravljeni. Potlačeni ne mogu računati na pomoć niti jedne parlamentarne političke stranke – sve se one nalaze u službi bogataša i zainteresirane su jedino za svoje mjesto u saboru i svoje povlastice. To znači da svi potlačeni moraju osnovati organizaciju radnika, studenata, nezaposlenih i umirovljenika koja će predstavljati samo njihove interese. Također, to znači i da moramo uspostaviti oblike demokracije koji će odgovarati ciljevima socijalnih borbi koje vodimo. Rješenje predstavlja neposredna demokracija koja se javlja iz samih socijalnih borbi, u okviru radnih mjesta ili fakulteta, te kod koje svi zainteresirani mogu sudjelovati u donošenju odluka. Tijekom studentske pobune imali smo prilike vidjeti na kojim je principima funkcionirao studentski plenum – na slobodnom sudjelovanju svih zainteresiranih,

Ne damo plaće i mirovine! Neka za krizu plate oni koji su nas u nju doveli!

glasanju o svakoj odluci i stavu, te postojanju delegata koji su smjeli zastupati samo stavove koje je usvojila većina. Na istom principu mogu funkcionirati i skupovi radnika u tvornicama u štrajku. Takav način organiziranja nam jamči da svatko može sudjelovati u kreiranju odluka vezanih za pitanja koja su za njega od konkretnog interesa, te da nitko nije u stanju protiv volje ili znanja ostalih zastupati većinu, te popustiti i pristati na nedopustive kompromise uslijed prijetnji ili ucjena.

Što mi želimo?

- hitno povlačenje "kriznog poreza", povećanja PDV-a, te svih proturadničkih mjera koje je donijela Vlada u sklopu "borbe protiv recesije"

- prevladavanje recesije omogućeno opterećivanjem samo najbogatijih pojedinaca koji ne žive od svojega rada, bez ikakvih dodatnih opterećivanja radne populacije

- snažno povećanje proizvodnje koja treba biti što više pod kontrolom samih proizvođača

- drastično povećavanje radničkih plaća, te drastično poboljšanje radnih i životnih uvjeta, rast plaća u skladu s rastom životnih troškova

- potpuni prestanak privatizacije u zdravstvu – kvalitetno i besplatno zdravstvo i školstvo dostupno svima

- smanjenje radnog vremena na 35 sati tjedno bez smanjenja plaća

- društvo koje će počivati na maksimalnoj socijalnoj zaštiti svih pojedinaca, koje će svakome biti u stanju pružiti mogućnost zapošljavanja, te plaće i mirovine od kojih se može pristojno živjeti

- ubrzani ekonomski razvoj koji neće počivati na osiromašenju i izrabljivanju onih koji žive od svojega rada, već će dovesti do zadovoljavanja potreba najširih društvenih slojeva

RADNIČKA BORBA časopis za socijalna pitanja i društvenu kritiku

Kako to ostvariti?

- bez izuzetka ukinuti svu nezakonito provedenu privatizaciju, te konfiscirati svu imovinu i zaradu stečenu na kriminalni način

- na taj način stečeno bogatstvo preusmjeriti u povećanje proizvodnje, te projekte od neposrednog interesa za radnike i siromašne

- prekinuti proces privatizacije svih grana od općedruštenog interesa

- poslovanje banaka iz službe krupnoga stranog kapitala staviti u službu razvoja ekonomije – stavljanje poslovanja banaka pod demokratsku kontrolu samog naroda

- uvođenje ekstremno progresivnog poreza koji omogućuje poboljšanje životnog položaja najsiromašnijih slojeva na temelju opterećivanja najbogatijih

- uvesti dodatne oblike poreza na svu zaradu koja nije stečena vlastitim radom (renta, profit, kamata, dionice)

- ukidanje svih privilegija saborskih zastupnika, te smanjivanje saborske plaće na razinu prosječne radničke plaće

Kako svatko može pomoći u ostvarivanju navedenoga?

- razmisliti o svemu rečenome i o tome porazgovarati s poznanicima i prijateljima, upoznati ih sa ovim časopisom i ciljevima za koje se bori

- uključiti se u aktivan rad sindikata i u njima zastupati borbenu liniju

- obavijestiti nas o problemima i uvjetima kakvi vladaju na vašem radnom mjestu, vašim socijalnim borbama, aktivnostima vašeg sindikata; napisati tekst o tome što biste i kako željeli promijeniti ili bilo kojeg drugog socijalnog sadržaja

- stupiti sa nama u kontakt kako bismo se bili u stanju što bolje organizirati

RADNIČKA BORBA časopis za socijalna pitanja i društvenu kritiku

Zašto se učlaniti u sindikate?

Sindikatski predstavnik radničku organizaciju osnovanu sa ciljem zaštite socijalnih prava, poboljšavanja radnih i životnih uvjeta, te pružanja pravne pomoći i zaštite članovima. Sva nezanimljiva socijalna i politička prava koja posjedujemo u okvirima postojećeg društva nisu nam poklonjena, već su ostvarena teškim i mukotrpnim borbama protiv snaga kapitala i njegovih političkih predstavnika koji su na različite načine težili što više otežati položaj radne populacije kako bi povećali svoju zaradu. Te borbe su nerijetko, dovoljno je prisjetiti se povijesti, uslijed represije države i njezinog otvorenog priklanja bogatoj eliti dovodile i do niza krvavih ljudskih žrtava. Kako bi se uvjerali u istinitost navedenoga dovoljno je da usporedimo razinu prava npr. u devetnaestom stoljeću i danas, naročito u zemljama koje su socijalno osjetljivije. Sve što je izborna (opće pravo glasa, osmosatni radni dan, zdravstvena i socijalna zaštita itd.) ostvareno je između ostaloga i zahvaljujući sindikalnom organiziranju koje počiva na nužnosti povezivanja radnika i njihovog organiziranja, otporu bahatoj samovolji kapitala, te uzajamnoj međusobnoj solidarnosti.

Danas bez ikakve sumnje možemo konstatirati da je socijalna borba za prava potlačenih skupina koja se vodi već stotinama godina još uvijek daleko od svojega kraja. Štoviše, uslijed postojeće krize kapital prelazi u nove ofenzive, potpomognut svojim poslušnim pijunima u parlamentima (sasvim očito i u našem saboru), nastojeći svoju zaradu ostaviti neugroženom; napadajući sva ona prava za koja smo se borili desetljećima i stoljećima. Sve druge mjere koje se u vezi krize donose od strane vladajućih imaju u cilju zamagliti pravu suštinu stvari i u tom smislu rade u interesu povlašćenih i najbogatijih slojeva kao cjeline - čak i onda kada prividno u izoliranim slučajevima rade protiv njihovog kratkoročnog interesa. To ukazuje na nepobitnu činjenicu da su interesi Vlade, države i poslodavaca

otvoreno suprotstavljeni interesima radnika, nezaposlenih, umirovljenika i studenata; što pak znači da navedene socijalno ugrožene skupine ne mogu vjerovati nikome osim sebi samima.

Dakle, jedino što se može napraviti kako nam život ne bi postao još nepodnošljiviji nego sada jest ujediniti se i organizirati učinkovit socijalni otpor. U tom smislu ranije spomenuti principi funkcioniranja sindikata postaju od neprocjenjive važnosti za uspješno organiziranje otpora. Prvi korak koji se u ovome trenutku mora poduzeti jest organiziranje niza generalnih štrajkova i velikih sindikalnih prosvjeda koji bi trebali paralizirati zemlju sve do ostvarenja zahtjeva, te povezivanje ovog pokreta sa studentskom borbom za besplatno školstvo i borbom za ispunjenja zahtjeva umirovljenika.

To se u ovome trenutku može učiniti jedino putem sindikata, kao jedinih ozbiljnih i masovnih organizacija, koji u svojim redovima imaju stotine tisuća radnika, te čvrstu organizacijsku strukturu. Bez stavljanja u pokret sindikata i čvrstog ukorjenjivanja socijalnog otpora na radnim mjestima iskazivanje nezadovoljstva postojećim stanjem će ostati neartikulirano i nemoćno da ista promjeni. Dužnost svih onih koji smatraju da je trenutna situacija nepodnošljiva i da se dodatna opterećivanja više ne mogu podnijeti jest da se aktivno uključe u rad sindikata i kroz njega iznose i zastupaju navedenu borbenu liniju djelovanja – radnici u radničke sindikate, umirovljenici u sindikat umirovljenika, nezaposleni u sindikat nezaposlenih, studenti i učenici u sindikat učenika i studenata... Za sve navedene skupine postoje i djeluju odgovarajuće grane sindikata. Naš je prijedlog da se uključite u rad onih sindikata za koje vjerujete da na najbolji način

na vašem radnom mjestu mogu zaštititi radničke interese, te u kojima se najbolje može čuti vaš glas. Sasvim je očito da naša težnja mora biti što uže povezivanje svih potlačenih, te se u tom smislu moramo najoštrije suprotstaviti svakom sektašenju i razdoru između različitih sindikata, te zastupati što uže povezivanje i udruživanje postojećih sindikata - zasigurno pretjerano velik broj sindikalnih središnjica ne odgovara interesima radnika, te slabi jedinstvo, a time i snagu te društvene skupine, a ide u prilog jedino kapitalistima. Postoje mnogi koji su nezadovoljni načinom funkcioniranja postojećih sindikata, te ih kritiziraju zbog birokratiziranosti, povremene nedosljednosti, te prevelikog kompromiserstva i popuštanja Vladi i poslodavcima; kao i njihove zlopotrebe za osobne ciljeve pojedinaca. U osnovi se slažemo s takvim kritikama. Međutim, nipošto ne smatramo da se ispravan pristup sastoji u okretanju leđa postojećim sindikatima, te formiranju novih, malenih i sektaških, sindikata, ili još gore, u izbjegavanju sindikalnog organiziranja. Takva praksa je ne samo pogrešna, već i štetna po radnički pokret s obzirom da razbija akcijsko jedinstvo. Promašenost ovakvog pristupa dodatno upada u oči ako imamo na umu ranije spomenute činjenice o masovnosti i snazi postojećih sindikalnih središnjica, kao i tome da velika većina radnika sindikate shvaća kao svoje tradicionalne organizacije. Povrh svega, maleni i slabi sindikati nisu u stanju da na adekvatan način zaštite svoje individualne članove, te im pruže potrebnu pravnu pomoć u okviru njihovih radnih mjesta. Jedini ispravan pristup ovome pitanju sastoji se u djelovanju u okviru postojećih velikih sindikata, te težnji za ispravljanjem svih nepravilnosti putem strpljivog rada i mijenjanja stvari "iznutra".

Uz opasnost zanemarivanja uloge i važnosti sindikata, te sindikalnog organiziranja postoji i jednako pogubna opasnost upadanja u sindikalni fetišizam. U skladu s koncepcijama sindikalnog fetišizma sindikati su jedine potrebne radničke organizacije, dovoljno je orijentirati se samo

na rad u sindikatima, svi se aktualni društveni problemi mogu riješiti zahvaljujući sindikalnom organiziranju i sindikalnim aktivnostima itd. Ovakve tendencije uskog i ograničenog djelovanja su se uvijek pokazivale pogubnima za radnički pokret i dovodile su do poraza. Istaknut ćemo nekoliko veoma bitnih stvari zbog kojih se treba oštro sukobiti s tendencijama sindikalnog fetišizma. Prije svega, sindikat je ustrojen kao struktura čiji je cilj obrana radničkih prava na radnom mjestu – u suštini njegova je uloga defenzivne prirode. Radnicima je, međutim, potrebna i snažna politička organizacija koja će radničke interese zastupati i na ostalim poljima, prvenstveno borbom za promjenu političkih i društvenih odnosa u korist radništva, a ne samo borbom za zaštitu ekonomskih prava. Uz potlačivanje radnika suštinski je vezan oblik društvenih odnosa, raspored političke moći i politički odnosi, ugnjetavanje žena, drugih naroda, te osoba drugačije seksualne orijentacije. Za efikasnu i dosljednu borbu protiv svakog od ovih oblika potlačivanja radnika, te za suštinsku promjenu društvenih i političkih odnosa u korist radnika, mora postojati snažna i masovna politička organizacija radničke klase. Takva organizacija treba biti i aktivistički orijentirana – ona u svoje redove mora primati samo pojedince koji su spremni žrtvovati svoje vrijeme i energiju za ozbiljni politički rad (za razliku od sindikata koji u svoje redove treba težiti uključiti sve radnike). Uz to, politička organizacija radništva mora biti otvorena ne samo prema svim radnicima bez obzira na struku i sindikat u kojem djeluju, već i prema svim napredno orijentiranim studentima, intelektualcima i umirovljenicima koji prihvaćaju politički program radništva. Takva organizacija u ovome trenutku ne postoji. Postoje samo političke stranke koje zastupaju interese krupnog kapitala, a radnike spominju eventualno samo prigodničarski u ispraznim govorancijama čiji je cilj steći dodatne poene u političkoj kampanji. No, upravo činjenica da takva organizacija trenutno ne postoji, u kontekstu postojeće nepodnošljive situacije, dodatno

naglašava koliko je ovo pitanje bitno i podvlači nužnost njezine izgradnje. Jedan od naših osnovnih ciljeva je formiranje takve organizacije i to želimo postići kroz što užu suradnju i dijalog sa svima koji su za to zainteresirani i otvoreni za navedenu opciju.

Ovdje donosimo kontakte 5 najvećih sindikalnih središnjica:

1. **Savez samostalnih sindikata Hrvatske** : web - www.sssh.hr, tel: + 385 1 46 55 616, + 385 1 46 55 013, e-mail - sssh@sssh.hr
2. **Nezavisni hrvatski sindikati** : web - www.nhs.hr, tel: (01) 3908 620, e-mail - nhs@nhs.hr
3. **Matica hrvatskih sindikata** : web - www.matica-sindikata.hr, tel: 01/4882-335, e-mail tajnistvo@matica-sindikata.hr
4. **Hrvatska udruga sindikata** : web – www.hus.hr, tel.: 01/4655-622; 4655-688, e-mail: hus@zg.htnet.hr
5. **Udruga radničkih sindikata Hrvatske** : web - www.ursh.hr, tel - 01/461 77 91

Fenomen hrvatskih poduzetnika u ulozi političkih predstavnika – Željko Kerum

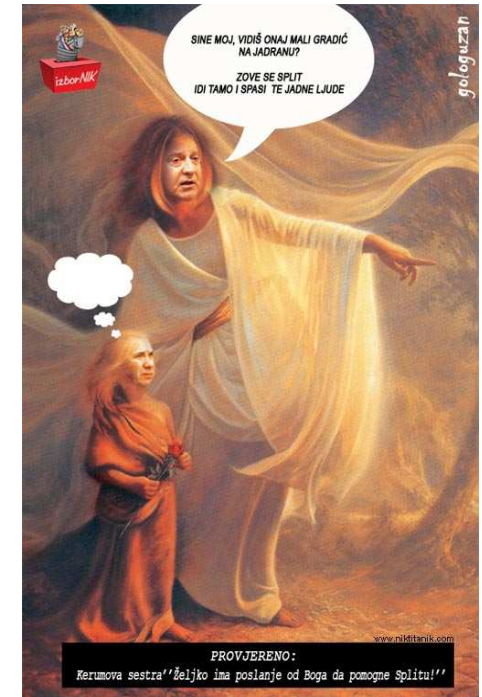
Ovaj tekst bavit će se kraćim razmatranjem odnosa kapitalist – politika i simbiozi među njima sa problematiziranjem sve prisutnijeg fenomena u kojem ulogu političkih predstavnika preuzimaju krupni kapitalisti, na konkretnom primjeru izbora u svibnju 2009. i novoizabranog splitskog gradonačelnika Željka Keruma. Osim uobičajenih grotesknih rezultata izbora koji uključuju popularno glasanje za stranke osuđenih ratnih zločinaca (u Osijeku je za stranku Branimira Glavaša glasalo dvije petine žitelja), za zagrebačke kumove o čijim malverzacijama su se pisale trakavice, za saborske zastupnike šamane (Luka Hodak, optužen da je pripadnika svoje sljedbe trovao bunikom i spalio u vjgvanu, dobio je 33% glasova) posebnost ovih izbora bio je veliki trijumf hrvatskih „poduzetnika“.

Nakon izbora ovih lokalnih knezova Hrvatska postaje svojevrsna leopardova koža malih feudalnih kneževina sa svemoćnim gospodarima koji na svojem lenu kontroliraju politiku i ekonomiju u potpunosti. Dobili smo mogućnost posvemašnje simplifikacije komuniciranja sa vlašću jer je ona takva da se do nje može doći „u četiri oka“, „riješiti sve ljudski“; nema viših instanci odlučivanja jer se sve rješava na istoj, od novog parkirališta do sudbine radnika u brodogradilištima, izvrđavanjem postojećih klimavih zakona uz pomoć sveprisutnog kapitala. Taj defile poduzetnika velmoža započeo je sa Stipom Gabrićem Jambom u Metkoviću, a nastavlja se sa Kerumom u

Splitu i njima sličnima, od kojih je svaki pojedinačno peterostruko financijski teži od proračuna gradova i županija na čije čelo su došli. Bogatstvo Željka Keruma procjenjuje se na više od četiri milijarde kuna, a cjelokupni splitski proračun je oko 950 milijuna kuna. **Činjenica je da bogate poduzetnike u politiku ne tjera želja za javnim dobrom ili potreba da se dokazuju i na drugim poljima nego težnja za neograničenom političkom moći i kontrolom lokalne samouprave preko ko bi trebali osigurati stabilan rast i razvoj svojih kompanija. Poduzetnici žele moć kako bi političkim mehanizmima stvarali povoljnu klimu za vlastiti biznis odnosno, citirajući poduzetnika Jambu, počnuju se baviti i politikom kako se ona ne bi počela baviti njima.** Željko Kerum upravlja poslovnim carstvom s oko 200 milijuna eura godišnjeg prihoda i nekretninama čija je vrijednost veća od pola milijarde eura. Novi splitski gradonačelnik vlasnik je najmanje sedam tvrtki (Kerum d.o.o., Koteks, Neva

Kerum, Adriatic, Riba-Miks, Uvala Vlaška i Pojata), a članovi njegove obitelji imaju još otprilike toliko tvrtki koje su povezane s novim splitskim gradonačelnikom. U Splitu su njegove investicije i nekretnine posvuda, stoga će on svakodnevno biti u prilici pogodovati svojim investicijama ili pak sabotirati vlastite tržišne konkurente. Prema Zakonu o sprečavanju sukoba interesa, mora se povući iz svih tvrtki u kojima ima više od 0,5 posto vlasništva, a u njima ne smije biti

ni članova njegove šire obitelji, od kojih je dio nakon izbora ušao i u gradsku vlast. Ipak Kerum neprestano ponavlja floskulu o nedorečenom zakonu podložnom slobodnim interpretacijama, odbijajući napustiti carstvo koje je stvarao 19 godina. No, svaki krupni kapitalist poduzetnik koji se nađe u ovakvoj situaciji kao i Željko Kerum, te odluči oglušiti se o slovo zakona i ostati u svojim tvrtkama, neće moći biti ozbiljno kažnjen. Povjerenstvo ga može opomenuti ili naložiti da plati oglas u novinama da je u sukobu interesa. Najgore što mu se može dogoditi jest obustava isplate mjesečne plaće od 10.000 do 20.000 kuna na samo tri mjeseca, s time da ukupni iznos ne smije prelaziti jednu trećinu plaće dužnosnika. Dakle, krupni poduzetnici bi mogli platiti nekoliko desetaka tisuća kuna, što je u njihovom carstvu prava sitnica, a nakon toga mirno ostati u tvrtkama i dalje svjesno kršiti zakon. Da će Kerum kao gradonačelnik sve podrediti logici tržišta, bilo je posve jasno i iz njegove predizborne kampanje u kojoj je samog sebe, opsjenarskim berlusconijevskim vještinama za primitivnu masu željnu kruha i igara, prodao kao poželjan proizvod. Glasače s mentalnom razinom glupljih adolescenata primamio je sanjarijama glupljih adolescenata - dakle, autima, ženskim nogama i danonoćnim partijanem neprestano ponavljajući kako je on u koaliciji sa narodom. Što misli uistinu napraviti sa Splitom na mjestu gradonačelnika iz njegove djetinjaste retorike se nije uspjelo razaznati. Ako zanemarimo njegove rasističke, neartikulirane i druge primitivne ispade, u javnosti su poznati brojni slučajevi zaobilaznja zakona. Primjerice, iako milijunaš, pazi na svaku kunu, pa je luksuzni Ferrari od 220 tisuća eura kupio na braniteljsku povlasticu svoga nećaka. U posljednje vrijeme napominje da si želi priuštiti auto Maybach koji postoji u samo 3000 primjeraka na svijetu i može se naručiti jedino ako se proizvođaču izravno napiše molba i životopis. Jadranka Kosor je navodno ogorčena što su se braniteljske povlastice otele kontroli, pa uslijed ovakvih primjera traži izmjenu zakona. Kerumu nisu

strane kazne za prebrzu vožnju jer voli voziti najmanje 100 kilometara na sat, a posljednja kazna zabilježena mu je zbog čak 233 kilometra na sat. Strast prema vozilima nije ograničena samo na ceste jer su mu kazne zabilježene i na moru zbog nepropisnih vožnji na jahti bez posade i zapovjednika. Zagrepčanima je prvenstveno poznat po »spektakularnom« rušenju objekta industrijske arhitekture tvornice »Nada Dimić« u središtu grada. Kerumova mehanizacija još 2007. godine prilikom prokopa jame za podzemnu garažu potkopala temelje postojećeg kompleksa i uzrokovala urušavanje centralnog dijela bivše tvornice. Od obveze rekonstrukcije porušenog i vraćanja u prvobitno stanje čini se da su i Kerum i Grad Zagreb digli ruke, a među tamošnjim ruševinama je uredio i asfaltirao malo parkiralište. Od kraja prošle godine Kerum je vlasnik i derutne građevine nekadašnje pomorske škole, Nautica, koja je i ove godine za dolazak turista skrivena iza bijelog pokrivača, kako bi manje nagrdivala središte Maloga Lošinja. Po prostornoplanskoj dokumentaciji Nautica je bila

namijenjena za muzejsko-galerijsku djelatnost. Međutim, potencijalni investitori za to nisu nalazili interesa, iako za zgradu zbog atraktivnosti lokacije postoji interes, ali je Kerum isposlovao da tu zgradu prenamjeni u trgovački objekt za što trenutno čeka dozvolu. **Posve je jasno što će svaki krupni poduzetnik učiniti u cilju zgrtanja što većeg kapitala kada u svoje ruke dobije političku poziciju kakvu trenutno ima Željko Kerum. Možemo jedino čekati na daljnji razvoj događaja u vezi ovog kontroverznog milijunaša jer je najavio i osnutak Hrvatske građanske stranke osokoljen mogućnostima koje se otvaraju ljudima njegovog financijskog statusa u ovoj zemlji.**

Ekonomski osvrt - Venezuela

Cilj ovoga teksta će biti skiciranje ekonomskih reformi i kretanja u Venezueli u periodu vladavine pokreta pod vodstvom H. Chaveza. Pri tome nećemo ulaziti u kritičku analizu složenog procesa poznatog pod nazivom Bolivarska revolucija, niti u ocjenu političke prakse Chaveza i njegovog pokreta, već ćemo naprosto nastojati pokazati na koji način prikladna ekonomska politika koja uključuje racionalnu strategiju razvoja može pozitivno utjecati na rast i razvoj ekonomije i poboljšanje položaja stanovništva. Svjesni smo da je pozicija Venezuele drugačija nego ona Hrvatske, te da se u tome smislu iskustva Venezuele ne mogu naprosto pasivno kopirati. Međutim, temeljna logika reformi koje su primijenjene u slučaju Venezuele može se također primijeniti i u slučaju Hrvatske, te je sasvim opravdano vjerovati da bi i tada došlo do pozitivnih učinaka – zaustavljanja propadanja proizvodnje, smanjenja nezaposlenosti i siromaštva, povećanja BDP-a itd. Štoviše, smatramo da neke od mjera u duhu Chavezovih reformi predstavljaju prvi i nužan korak u izvlačenju zemlje iz postojeće nepodnošljive situacije, te stoga spadaju u spektar neposrednih mjera za koje se zalažemo.

Venezuela je krajem 1998., početkom 1999. dobila novo vodstvo. Na vlast je došao pokret na čelu s Hugom Chavez Friasom, čiji je cilj bio poboljšanje

života u toj naftom bogatoj zemlji. Parafrazirajući Chaveza kada govori o vladama prošlih desetljeća možemo reći da su diktatura stranog kapitala, siromaštvo, visoka nezaposlenost, niski bruto - društveni proizvod, nerazvijenost sektora koji se ne bave naftom, dugovanja međunarodnim financijskim institucijama, nedovoljna zdravstvena briga za stanovništvo, tj. siromašne, socijalna neosjetljivost, nesigurnost za radnike naprosto posljedice politike "četvrtre republike"; politike koja nije željela, niti joj bilo u interesu preokrenuti situaciju u korist radnika, odnosno u korist naroda. Chavez je krenuo sa reformama kojima je cilj bio razvoj Venezuele i prosperitet njezinog stanovništva, a to je mogao učiniti samo tako da one budu provedene od naroda u korist naroda. Prvih godina njegove vladavine cijena nafte na svjetskom tržištu je pala, što je predstavljalo nepovoljnu situaciju za Venezuelu. Krupni svjetski kapital i njegovi predstavnici nisu sa oduševljenjem prihvatili neke Chavezove odluke, a težak udarac njegovim planovima i gospodarstvu Venezuele predstavljao je i štrajk u naftnoj industriji, te njegova kratkotrajna nasilna smjena uslijed državnog udara. Ubrzo je štrajk završen, a oporba je pristala na referendum na kojem je Hugo pobijedio i tako učvrstio vlast, te nastavio provoditi reforme.

Težište reformi bila je nacionalizacija za zemlju vitalnih industrija. Ostale mjere poduzete su u monetarnoj, te fiskalnoj politici, među kojima i politika realne kamatne stope, politika tečaja, subvencije itd. Trebalo je stvoriti zemlju financijski neovisnu, sa što nižom inflacijom, što jačim naftnim sektorom, ali i dodatno razvijati i ostale sektore i napokon to sve u cilju podizanja životnog standarda. Pored toga povećani su socijalni izdaci od strane centralne vlade i državne naftne kompanije PDVSA čiji udio u izdacima svake godine raste, a u koje spadaju zdravstvo, socijalna sigurnost, obrazovanje, razvoj.

Pokazat ćemo da su se reforme pokazale kao dobri i čvrsti temelji za bolju budućnost. Kakav je oporavak venezuelanskog gospodarstva nakon perioda nestabilnosti i velikog štrajka bio, pokazuje rast u 2004. godini od 18.3 %, 10.3% u 2005.godini i 10.3% u 2006.godini. Gospodarski rast nije se temeljio na naftnom sektoru pošto je naftni sektor samo u 2004. godini rastao 13.7% , dok je u sljedećoj godini imao rast od 2.6%, a godini nakon toga ostvario pad od 1.9%. Rast se temeljio na ostalim sektorima kao što su financije i osiguranje, građevinarstvo, komunikacije, prijevoz, prodaja, proizvodnja...U tim godinama i privatni sektor raste brže nego javni, tako samo u 2006. godini privatni sektor ostvaruje u odnosu na javni sektor rast od 12.3% prema 2.9%. Posljedica rasta privatnog sektora je veći udio u gospodarstvu nego prije Chaveza. Za gospodarski rast zaslužna je i fiskalna politika koja se uspješno provodi od kraja 1998. godine. Od te godine do 2006. godine državna potrošnja se povećala sa 21.4 % na 30 % BDP-a, ali i državni prihodi sa 17.4% na 30% - pa je kao posljedica stvoren uravnoteženi proračun. Proračun za 2007. godinu rađen je na projekciji cijene nafte od 29\$ za barel, čak 52% ispod prosječne cijene nafte prošle godine. Što se tiče monetarne politike ona je ekspanzivna. Vrlo niska realna kamatna stopa potiče investicije i u kombinaciji sa fiskalnom politikom zaslužna je za rapidni rast nakon 2003. godine unatoč precijenjenom tečaju. Naime, venezuelanska valuta, bolivar je vezan za dolar u odnosu 2,150 prema 1. Fiksiran je u 2003. godini na 1,600 prema 1 \$. Ekonomisti smatraju da je precijenjena barem za 30 % u odnosu na dolar. Takav tečaj je nepovoljan za razvoj ne-naftnih sektora, posebice proizvodnje jer proizvode na međunarodnom tržištu čini skupljim, a uvozna dobra jeftinijim. Ipak situacija nije ista kao sa Argentinom, Brazilom, Meksikom i Rusijom, pa ne treba očekivati tako crne scenarije. Venezuela ima puno alata kojima može popraviti konkurentnost svoje valute, počevši od vanjskotrgovinskog suficita. Kod vanjskotrgovinske razmjene nalazimo velike

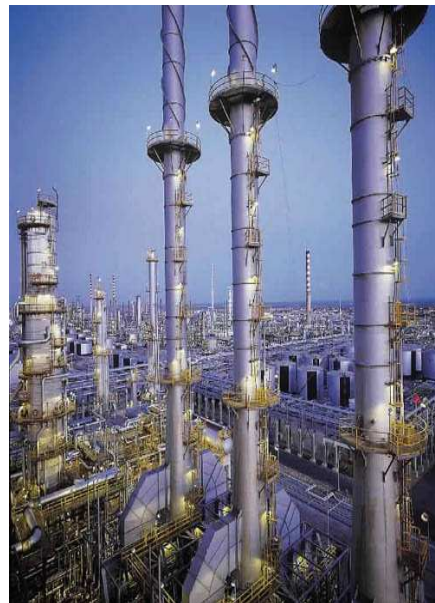
promjene. Od deficita u 1998. godini od 4.432 milijarde \$ do suficita 2006. godine od 27.167 milijardi \$. Od ukupnog izvoza najveći dio zauzima nafta i naftni derivati, potom ostali ne-naftni proizvodi, dok je kod uvoza situacija obrnuta. Vrlo je vjerojatno da je ovakav tečaj uveden kao jedan od alata pri smanjivanju inflacije. Od kada je Chavez na vlasti inflacija je pod kontrolom i smanjuje se. Inflacija je bila 100% u 1996.g. i 40% u 1998.godini , a 2007. godini je 19%. Za vrijeme već spominjane političke i ekonomske krize 2003. godine i 2004.godine inflacija je dosegla razinu koju je imala prije Chaveza, no oporavkom je stabilizirana. Nedavno je vlada smanjila porez na dodanu vrijednost s ciljem da pomogne pri stabilizaciji inflacije. Pri očuvanju inflacije, osim vanjskotrgovinskog suficita, Venezuela ima i kapacitet zaduživanja jer ima mali udio duga u BDP-u, odnosno nije prezadužena i ima velike devizne rezerve. Devizne rezerve Venezuele sredinom 2007. godine su 25.2 milijarde \$ i dovoljne da otplate skoro sav inozemni javni dug. Ako tome pridodamo sredstva iz Nacionalnog razvojnog fonda rezerve se povećavaju na 40 milijardi \$.

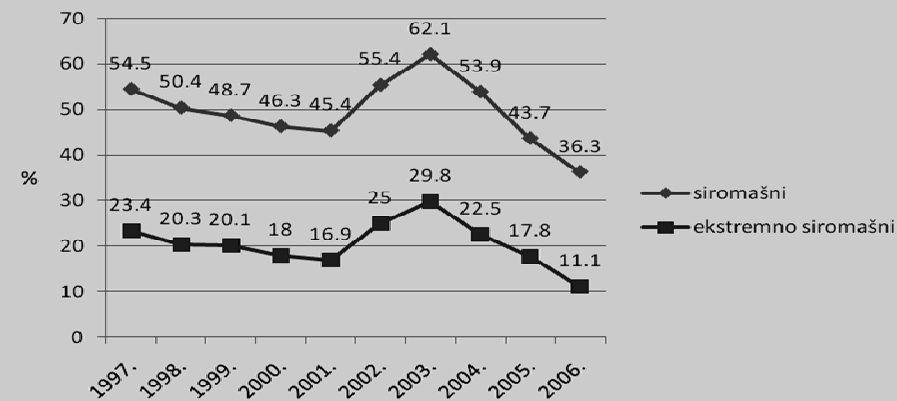
Temelj Chavezovih reformi predstavlja nacionalizacija vitalnih industrija. To su potezi zbog kojih je postao nepopularan kod vlada koje predstavljaju i štite ideale 'slobode i demokracije' (ovdje je već problem od obrane slobode i demokracije to što Chavezova politika ugrožava interese krupnog kapitala i korporacija u Venezueli kojima te vlade služe). **Cilj nacionalizacije je jednostavan - vlada je imala plan popraviti standard u zemlji, reducirati siromaštvo, te između ostalog stvoriti finansijski neovisniju Venezuelu.** Sasvim je očito da se navedeno nije moglo ostvariti prepuštanjem potpune kontrole nad ekonomijom stranim kompanijama, kojima i nije suviše stalo koliko Venezuela ima siromašnih ili sitih, pismenih ili nepismenih ljudi. **Neki od sektora u kojima se provodi nacionalizacija su naftni sektor, telekomunikacije, proizvodnja i distribucija električne energije, građevina, prehrambeni sektor.** U sektoru telekomunikacija Chavez je 2007. godine nacionalizirao najveću telekomunikacijsku kompaniju CANTV otkupivši od američke kompanije 28.5 % udjela za 572 milijuna \$. Nadalje u istoj je godini kupljeno 82 % udjela u najvećem privatnom proizvođaču struje čiji je vlasnik američka AES. CORP za 740 milijuna \$. Potom je preuzeta najveća tvornica cementa u vlasništvu meksičke, francuske i švicarske kompanije, nakon što su propali pregovori o nacionalizaciji, s tim da su europske kompanije ostale kao manjinski partneri dok CEMEX nije. U naftnom sektoru 2007. godine Chavez je isplatio norvešku i francusku naftnu kompaniju sa oko milijardu dolara, dok su BP i America's Chevron ostali kao manjinski partneri. Početkom 2009. godine na istoku države nacionalizirana je tvornica za kompresiju plina, zatim tvornice čelika i keramike *Ceramicas Carbobo*. Chavez je s radnicima ugovorio povišicu od 14 dolara po danu, uz istovremeno smanjenje plaće uprave za oko 10 – 20%. Kao zaključak pri razmatranju ekonomskih reformi treba reći da je Chavez, otkad je ponovno izabran 2006. godine, kupio sve većinske udjele zajedničkih ulaganja od strane raznih kompanija na području naftnog sektora, najveće tvornice čelika, većinski udio treće najveće banke, telekomunikacije i el. industrije. **U tim nacionaliziranim tvornicama radi se na tome da radnici postepeno stječu određeni oblik utjecaja da bi se postignuo krajnji cilj - radnička kontrola.**

Chavezova je vlada stavila naglasak i na socijalnu potrošnju u koju spadaju zdravstvo, obrazovanje, te politika zapošljavanja i reduciranja siromaštva. Najveća je promjena na području zdravstvene skrbi u odnosu na godinu u kojoj je Chavez preuzeo vlast. Tada je bilo 1,628 tisuća liječnika primarne zaštite na 23,4 milijuna ljudi. Krajem 2006. bilo ih je 19,571 za populaciju od 27 milijuna. Prije Chaveza bilo je 417 hitnih službi i 74 rehabilitacijskih centara, a krajem 2006. godine postojala je 721 hitna služba i 445 rehabilitacijskih centara. Također, u odnosu na početak 1999. godine kada je ANTIRETROVIAL liječenje primalo 335 pacijenata, 2006. ga je primalo 18,538 HIV pacijenata.

Chavezova vlada radi i na subvencioniranju hrane, pa je tako do 2006. godine preko 15 tisuća trgovina u kojima je hrana jeftinija do 40% od tržišne cijene – razliku plaća upravo Chavezova vlada. Ovdje spada i 1,8 milijuna djece koje je uključeno u školski program subvencionirane hrane, u odnosu na 252 000 početkom 1999.godine.

Stopa siromaštva 1997. - 2006.

Veliki pothvati ostvaruju se i u obrazovanju gdje se broj učenika (primarna edukacija) povećao sa 271,593 u 1999. godini na preko jedan milijun u 2006.g. Također preko milijun ljudi je uključeno u programe pismenosti za odrasle. Ovaj pothvat je od ogromnog značenja za cijelu zajednicu s obzirom na veliku stopu nepismenosti u Venezueli, kao uostalom i u cijeloj Latinskoj Americi.

Jedan od pokazatelja koji se za vrijeme Chaveza smanjuje jest stopa siromaštva. Grafikon na ovoj stranici to jasno pokazuje. Ovdje je prikazana stopa siromašnih i ekstremno siromašnih u odnosu na ukupnu populaciju. Na ovim se podacima vidi koliko strane naftne kompanije i investitori mare za tamošnji narod. Povećanje stope uočava se u godinama političke nestabilnosti praćene generalnim štrajkom. Završetkom te krize rapidno pada i stopa siromaštva. Od 50.4% u 1998. godini stopa siromašnih u Venezueli pala je na 36.3% u 2006.godini, dok je stopa ekstremno siromašnih pala sa 20.3% na 11.1 %. Politika zapošljavanja je vrlo uspješna i to se najbolje vidi na udjelu nezaposlenih i udjelu zaposlenih u ukupnom radno sposobnom stanovništvu. Stopa zaposlenosti se od 89% povećala na 90.5% od kada je

Chavez na vlasti, a stopa nezaposlenosti je išla redom: 15% u godini kada Chavez preuzima vlast, 18.4% u jeku najveće političke i gospodarske nestabilnosti i 8.3 % u 2007. godini. Od ukupno zaposlenih oko 75% ih je zaposleno u privatnom sektoru, dok je ostalih 15 % u javnom.

	1998.	2007.
nominalni BDP (u milijunima US\$)	90,946	227.826
stopa rasta BDP-a	0.3 %	8.4 %
inflacija	35.8%	18.7%
bruto devizne rezerve (u milijunima US\$)	14.489	34.309
udio siromašnih u stanovništvu	55.4%	33.1 %
udio ekstremno siromašnih	24.7%	9.4%
stopa nezaposlenosti	15 %	9.3%
javni dug (u postocima BDP-a)	30.7%	17.8%

Slijedi tablica, kao zaključak ekonomske politike Chaveza, pokazuje u kakvom je stanju zemlju preuzeo Hugo Chavez krajem 1998. godine i početkom 1999. godine, a kakva je ona bila 2006. godine kada je ponovno izabran na predsjedničkim izborima.

Iz svega što je ranije prikazano sasvim se jasno može uočiti da krupni kapital ne mari za prosperitet neke zemlje i životne uvjete koji tamo vladaju, već jedino za svoj profit. Stoga je jedan od osnovnih neposrednih zadataka za koji se radnička klasa, u savezništvu sa studentima i ostalim potlačenim slojevima, mora izboriti upravo ukidanje diktature krupnog kapitala i njegove potpune kontrole nad ekonomskim životom – prvi korak prema tome predstavljalo bi prekidanje svake privatizacije koja je u tijeku, te nacionalizacija određenih sektora i grana. Na primjeru Venezuele sasvim jasno možemo vidjeti do kojih sve pozitivnih učinaka to može dovesti – imamo sve razloge za vjerovati da bi primjena iste logike i u slučaju Hrvatske dovela do sličnih učinaka (uvažavajući pritom, naravno, sve razlike i

specifičnosti koje postoje, posebno u pogledu naftne industrije). Taj se proces može dosljedno završiti jedino preuzimanjem kontrole nad temeljnim industrijskim granama, telekomunikacijama, te resursima i bankama demokratskim putem od strane samog naroda. To bi tada značilo i suštinsku promjenu strukture države i načina njezinog funkcioniranja – od instrumenta za ugnjetavanje radnika pod kontrolom kapitala i njegovih predstavnika političara do mehanizma za izvršavanje volje svih onih koji žive od svojega rada i zaštite njihovih interesa. Naravno, kapital i "naši" političari imaju sasvim druge planove – rasprodajom industrije privremeno pokušati pokriti dugove i ispuniti zahtjeve stanovništva (npr. vratiti dug umirovljenicima) itd. Oni će s tom politikom i nastaviti osim ako se ne povežemo, organiziramo otpor i izborimo se za ostvarenje svojih ciljeva.

RADNICI – STUDENTI, VRIJEME JE ZA OTPOR!

Blokade fakulteta širom Hrvatske u ukupnom trajanju od mjesec dana, započele preuzimanjem Filozofskog fakulteta u Zagrebu, nesumnjivo predstavljaju za sada najvišu točku razvoja i artikulacije socijalnog pokreta u Hrvatskoj. Značaj ovih događaja ne proizlazi samo iz dosljednog isticanja temeljnog zahtjeva studenata za besplatnim školstvom, već i iz raširene upotrebe metode blokade i shvaćanja da je jedino na taj način moguće voditi učinkovitu borbu za ostvarenje navedenog cilja. Blokade su u munjevitom slijedu događaja značile duboki kvalitativni skok u sasvim oprečno stanje stvari – nevjerojatnom brzinom one su prisilile do sada neaktivne i uspavane studente da se aktiviraju, bore, radikaliziraju, zauzimaju stavove, agitiraju, sukobe sa upravom i nazadnim pripadnicima svoje populacije, te da usprkos pritiscima svoje plenuma održavaju ispred fakulteta pod suncem i na kiši. Godine tihog akumuliranja nezadovoljstva prošarane povremenim studentskim prosvjedima odjednom su, zahvaljujući radu dijela najsvjesnijih studenata koji je omogućio preuzimanje Filozofskog fakulteta u Zagrebu, iznenadnim bljeskom rodile lavinu studentskog pokreta širom zemlje. Na tom primjeru sasvim jasno vidimo dinamiku razvoja klasne borbe. Za razliku od onoga što tvrde oni koji nastoje uspavati otpor potlačenih skupina, da bismo započeli borbu protiv postojećeg poretka ne trebamo imati većinu (i za nju se tiho boriti jedino propagandom) – ako borbu vodimo dosljedno, beskompromisno zastupajući interese potlačenih skupina većinu ćemo steći kroz samu borbu.

Logika vođenja blokade, te rješavanja svih pitanja koja su se postavljala pred studentski pokret, počivala je na dosljednoj primjeni najšire neposredne demokracije. Svi studenti mogli su po prvi puta ravnopravno sudjelovati u kreiranju studentske politike i rješavanju pitanja koja su za njih od neposrednog interesa; konačno je ta funkcija bila oteta iz ruku malog broja karijerističkih i oportunističkih formalnih “studentskih predstavnika” usko vezanih uz volju parlamentarnih političkih stranaka, te predana svim studentima. Plenum kao organ je također, za razliku od institucije studentskog predstavništva, predstavljao realnu političku moć, sposobnu da ravnopravno pregovara sa fakultetskom upravom i ministarstvom. Njegova moć je proizlazila iz mase studenata koji su ga činili, te koji su bili u stanju blokirati nastavu i staviti fakultet pod svoju kontrolu. Plenum u potpunosti ukida podjelu na studentsku političku elitu i običnu masu studenata. Dok studentski parlament paralizira i pasivizira studente, njihovu političku aktivnost svodeći na izlaske na rijetke izbore, formirajući masu koja ne odlučuje o ičemu i malen broj odabranih koji je pozvan odlučivati za sve (prirodno sklonih oportunizmu, zloupotrebi položaja, krađi itd.); studentski plenum u politički rad uključuje sve zainteresirane studente – tjerajući ih da se angažiraju, promišljaju i brane svoje pozicije. Na taj način plenum neprestano generira aktivizam, kritičnost, angažiranost i samosvijest kod studenata. U skladu s time, plenum otežava manipulaciju studentima i izdaju studentskih interesa od strane oportunističkih skupina. Naša je težnja ne samo da plenum postane jedino i stalno studentsko tijelo, već da se cjelokupna politička i ekonomska struktura društva (prvenstveno sfera proizvodnje materijalnih dobara) izgradi na osnovi upravljanja od strane svih zainteresiranih – bez monopola, bez podjela elita - masa, bez kapitalista, bez prividne demokracije! Uz najširu moguću neposrednu demokraciju, odlučivanje od strane svih zainteresiranih, te društvenu demokratsku kontrolu nad proizvodnjom i raspodjelom (prvenstveno putem radničke vlasti u tvornicama)! Velika važnost studentskog plenuma proizlazi od tuda što on predstavlja prvu pojavu takvog tipa organizacije koja se iz socijalnih borbi rodila u suvremenom hrvatskom društvu. Velik broj studenata nema potpunu svijest o svim razlozima za stvaranje što užeg radničko - studentskog saveza, te se u određenom broju slučajeva razlozi iscrpljuju u činjenici da su “naši zahtjevi upućeni na istu adresu”.

Zahtjev za ukidanjem diskriminacije po socijalnoj osnovi u obrazovanju ne može riješiti samo borbom u sferi obrazovanja, budući da ona u velikoj mjeri potječe iz životnih uvjeta. Besplatno školstvo i kapitalistički princip što većeg maksimiziranja profita stoje u najoštrijoj opreci koja se dugoročno može razriješiti samo uništenjem jednog od njih. Ostvarenje obrazovnog sustava čiji je jedini cilj stvaranje obrazovanih i kreativnih intelektualnih radnika, u kojemu će obrazovanje biti besplatno i dostupno svima; kao i društva koje će svakome jamčiti posao od kojega može pristojno živjeti, sigurnost, adekvatnu zdravstvenu i socijalnu zaštitu za sve; moguće je samo pod pretpostavkom ukidanja tržišne stihije, diktature kapitala i vladajuće logike profita, te stavljanjem proizvodnje materijalnih i duhovnih dobara pod zajedničku demokratski – plansku kontrolu svih članova društva. Ta se borba u punom i pravom smislu riječi može voditi samo ujedinjenim naporima radnika i studenata za poboljšanjem položaja i uvjeta života najširih slojeva stanovništva. Nije samo stvar u tome da studentska borba postaje mnogo snažnija uz savezništvo s radnicima, već se njezini ciljevi bez tog savezništva nikako ne mogu ostvariti. Radničko – studentski savez nije samo lijepa i korisna ideja, već apsolutni imperativ!

Ovo je ulomak iz teksta predstavljenog u propagandnoj knjižici Iskustva I pouke studentskih blokada koju možete naručiti na mail: radnicka_borba@yahoo.com

Što je to Radnička borba?

- Radnička borba se bori za ostvarivanje neposrednih socijalnih zahtjeva radnika, studenata i nezaposlenih
- Smatramo da ta borba može biti uspješna jedino ako počiva na punoj solidarnosti i savezništvu svih potlačenih skupina. Zbog toga se zalažemo za jedinstveni socijalni front radnika, studenata, nezaposlenih i umirovljenika.
- Svi pripadnici navedeni socijalnih skupina moraju shvatiti da su njihovi interesi jedinstveni i da ih mogu ostvariti samo u zajedništvu sa ostalim pojedincima koji teže ostvarivanju istih ciljeva. Zbog toga se najoštrije suprotstavljamo svemu što nastoji razjediniti radnike i postaviti ih jedne protiv drugih - nacionalizmu, šovinizmu, seksizmu, te diskriminaciji po vjerskoj, seksualnoj ili drugim osnovama, te isto tako svim ratovima i širenju razdora između različitih naroda. Budući da je vlast kapitala internacionalna i otpor njegovoj diktaturi mora ujediniti sve narode – zalažemo se za najužu moguću suradnju i savezništvo između svih potlačenih na Svijetu.
- Smatramo da se postojeće stanje može promijeniti samo oštrom socijalnom i političkom borbom koju će voditi potlačeni slojevi – u vidu niza prosvjeda, štrajkova, okupacija fakulteta i tvornica itd.

...U toj borbi ne možemo računati na pomoć postojećih parlamentarnih političkih stranaka – one su zainteresirane jedino za vlastiti položaj i moć, koju ostvaruju zahvaljujući savezništvu s bogatima, kapitalistima i tajkunima na štetu siromašnih radnika i studenata. Radnici i svi potlačeni moraju osnovati svoju organizaciju koja će se dosljedno i beskompromisno boriti za ostvarivanje njihovih interesa.

- Smatramo da u društvu postoje dvije osnovne skupine – oni koji žive od svojega rada (radnici) i oni koji zahvaljujući monopolu parazitiraju na radu drugih i na temelju njega zgrću profit (kapitalisti odnosno poslodavci), neprestano težeći da ga povećaju pogoršanjem radnih i životnih uvjeta radnika. Prvi su siromašni, prisiljeni na loše životne i radne uvjete, bez prava odlučivanja na radnom mjestu i u društvu (osim formalnog odlučivanja o tome tko će ih od niza identičnih političara 4 godine tlačiti i parazitirati na njihovom radu). Drugi imaju tvornice, banke, ostala sredstva za proizvodnju, luksuzne vile i skupe limuzine, te mogućnost da u potpunosti odlučuju kako proizvoditi, koga otpustiti, kakvi radni uvjeti mogu vladati na poslu itd. Oni su također najuži suradnici i partneri političara, čije kampanje financiraju, a zauzvrat dobivaju različite povlastice – radi se o simbiozi parazita političara i parazita kapitalista. S obzirom na to da oni teže daljnjem pogoršanju života radnika i studenata kako bi si povećali profite, te da cjelokupno društveno bogatstvo počiva na radu radnika, koji su zauzvrat potlačeni i lišeni prava da odlučuju o korištenju i raspodjeli tog bogatstva, smatramo da su interesi radnika i kapitalista najoštrije suprotstavljeni i da tu ne može biti riječi o nekom zajedničkom dijalogu i partnerstvu, budući da bi on u suštini bio dijalog između gospodara i sluga. Radnička borba u tom sukobu bezrezervno stoji na strani radnika, studenata i svih potlačenih skupina
- Radnička borba smatra da se svi zahtjevi radnika i ostalih potlačenih skupina ne mogu ikada stabilno i dugoročno ostvariti u okvirima postojećeg sistema – kapitalizma, budući da on funkcionira na principu dominacije kapitalista nad radnicima, te savezu između kapitalista i političara. Da bi se opravdani socijalni zahtjevi permanentno ostvarili potrebna je korjenita promjena društva u kojem živimo. Pri tome se nikako ne zalažemo za promjenu u smislu ponovnog vraćanja tzv. „socijalističkih“ sistema koji su bili prisutni u prošlom stoljeću, već smatramo da su oni predstavljali birokratske jednopartijske diktature nad radnicima, ali i nad društvom općenito. Težimo takvoj promjeni koja će omogućiti zadržavanje svih demokratskih sloboda već postignutih u okvirima ovog sustava i njihovo znatno proširenje, uz to omogućiti ukidanje izrabljivanja radnika, te ostvariti demokratsku kontrolu svih članova društva nad odvijanjem procesa proizvodnje i rješavanjem pitanja od općeg interesa.

Ukoliko se slažete sa našim ciljevima i stavovima - priključite nam se!

Časopis Radnička borba je službeno glasilo organizacije Radnička borba
IMPRESSUM

Uredništvo:
Dimitrije Birač
Mirna Meštrović
Petar Pavlović

Kontakt:

e-mail: radnicka_borba@yahoo.com

web: www.radnickaborba.org

tel: 095/826 6179

Ukoliko imate primjedbu, komentar, prijedlog, vijest ili tekst s tematikom vezanom uz radnički i studentski život, kontaktirajte nas.